

De paarden van Jan Rijkse

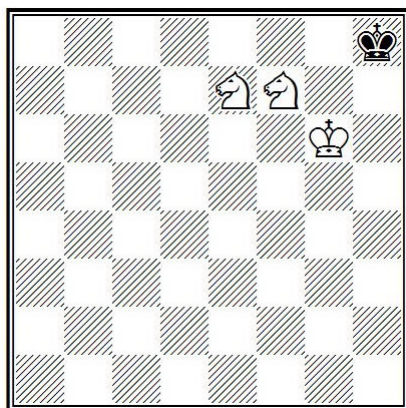
Vorige week was het geen interne competitie bij Eeuwig Schaak, maar werd er een ronde afgewerkt in de Rapid-competitie. Jan Rijkse doet het daar goed en zorgde weer eens voor de nodige commotie met een partijtje dat nergens meer om ging. Twee pionnen van hem promoveerden, maar Jan nam geen dames, maar 2 paarden. Gewoon, voor de lol. Vervolgens probeerde hij met die 2 paarden en een loper, die ook nog op het bord stond, mat te zetten, wat nog niet zo eenvoudig bleek, maar wel lukte. In principe kan mat zetten zelfs met een loper en een paard, maar dat is bijzonder moeilijk. Voor wie interesse heeft deze matvoering toch onder de knie te krijgen: op <http://schaaksite.nl/page.php?al=eindspelfinesses-12-matzetten-met-loper-en-paard> wordt hier op heel heldere wijze uitleg over gegeven.

Mat zetten met 2 lopers kan ook nog lastig zijn, maar wie dat enigszins oefent lukt dat wel. Je hoeft daarvoor geen supergrootmeester te zijn of exclusief les te hebben gehad van Kasparov, zoals in een onlangs uitgezonden aflevering van de serie “Bones” werd beweerd. Het is altijd aardig dat de schaaksport aandacht krijgt in series op televisie, maar met name in Amerikaanse series wordt er nogal wat onzin beweerd over het schaken. En worden schakers steevast neergezet als extreem intelligente, maar ook extreem arrogante en sociaal zwak begaafde mensen. Volslagen onzin, uiteraard. Om te schaken hoef je echt niet extreem intelligent te zijn, arrogant zijn leden van schaakverenigingen zelden en ze zijn echt niet allemaal sociaal zwak begaafd. Schakers zijn, hoe verrassend het mag klinken, over het algemeen gewoon doorsnee mensen, net als mensen die niet schaken. En je hebt ze, net als niet-schakers, in allerlei soorten en maten.

Scène uit “Bones”

Mat zetten met alleen 2 paarden lukt niet. Alleen als de tegenstander zijn uiterste best doet om matgezet te worden, is het theoretisch mogelijk. De volgende slotstelling zou dan kunnen ontstaan.

Als de mat te zetten koning niet geheel vrijwillig op het juiste moment in de hoek gaat staan, kan de speler met 2 paarden het schudden. Met één looper of één paard is matzetten uiteraard ook onmogelijk. Een pion is daarentegen wel voldoende, omdat die kan promoveren tot dame. Je kunt daarom in het eindspel beter één pion overhouden dan alleen een paard of alleen een looper. Ook komt het zo nu en dan voor dat een speler er een vol stuk voor over heeft om de laatste pion van de tegenstander eraf te meppen, zodat die alleen met paard of looper alsnog in remise moet berusten. Er zijn zelfs voorbeelden waarbij doelbewust werd afgeruild naar een eindspel met niks tegen looper en paard of twee lopers, in de hoop dat de tegenstander die matvoering niet beheerst. Zeker in het geval van looper en paard is de kans zeer groot dat de tegenstander het niet eens probeert en meteen remise aanbiedt.